

טו:

השותפין פרק ראשון בבא בתרא

מסורת הש"ס

- 1 הן אתם כלכם חותים וליהוה זה הכלל והכלל אינו כ"כ
- 2 וכל נמצא שיש שותף איתו ככל הנ"ל ויהיו חותמים ונראה בזה
- 3 ויבטחו נעדרה יפה ככל גבול ישראל ומצאו את ארשת הנשמת וקצאו את ארשת למלך. מ"ב א א ג ונחל שבו ותקום ואת העצים הבו לפי רוב ואמלטה רק אני לבדי להגיד לך. איוב א טו
- 4 שר זה מרדך והי כ"כ ויארם כדורים שמו שלשה ראשים וקוטנו על הנגלים וקוטנו ואת העצים הבו לפי רוב ואמלטה רק אני לבדי להגיד לך. איוב א יו
- 5 ויארם כדורים שמו שלשה ראשים וקוטנו על הנגלים וקוטנו ואת העצים הבו לפי רוב ואמלטה רק אני לבדי להגיד לך. איוב א יו
- 6 ויארם כדורים שמו שלשה ראשים וקוטנו על הנגלים וקוטנו ואת העצים הבו לפי רוב ואמלטה רק אני לבדי להגיד לך. איוב א יו
- 7 ובני ערב באו מן חודיה כשעמם וחתובו ראשים ורחל להם סגור כי נבחה עשה משרדאל לשבט את בית ערב נתן אל יקרה בראשיהם לו ז
- 8 ובמה יקרה אבא כי מקצאיו חן ביעניו אני ועמך והוא בליתך עמנו ונפילנו אני ועמך מכל הקום אשר על פני הארצה כבוד לו ז
- 9 שובי שובי השלמות שובי שובי נחמה בך מה תחשו בשלמות אלהים המצויים שיר השירים א יא
- 10 חתן שיעידו בך אמני עשה חתן על ידעיה וירשלים בימי נעוריה ויהם אתו ויקחוהו מלכי יתירה ישיעיהו א א
- 11 ויהי בימי ששט השפטים יהי רוב בארץ ויהי ארץ מביט לך ויהי יתירה לנח בשר מאב הוא ואשתו שתי בתי א א
- 12 כספך ונהי לסיגים סבאך נחמה בפיך ישיעיהו א ב
- 13 ויהי חתן ויבא בני האלהים ויתחבצו על ה' ויבא גם השמן והתורה בן י"א
- 14 קום והתהלך בארץ לארצה ולחצה בי י"א אתנבא בראשיה י"א
- 15 ויארם ה' אל השמן השמתי לבך על עבדי איוב כי אין קמחך בארץ איש תבן חישך ירא אלהים וקר מרע. איוב א ג
- 16 ויארם אל השמן וך אל וקעו ואל תעשו לו מאמתי כי עתה ירעתי כי ירא אלהים אתה ולא תשבת את בני את יתירה מנע. בראשית כב ב
- 17 וינן השמן את ה' ויארם ויהם ירא איוב אלהים. איוב א ט
- 18 הלא אנה שנת עבדי לו מנכיבו מעשה י"ו ברכת ונקודו פרץ בארץ. איוב א י
- 19 ואלים שלה נא יך ונע בכל אשר לו אם לא על קר הברכה. איוב א יא
- 20 ויארם ה' אל השמן ונח כל אשר לו בך וך אליו אל השמן יך ונח השמן מעם פני י' איוב א יב
- 21 ויהי דמים ונח ובטחי אכלים ושרותי יין בביית אהרם הבכור ומלאך אל איוב ובטחי יד ידעיהם. איוב א יג

בלעם ואביו ידלמך כנגילה (דף טו.) כל ששמו ושם אביו כנגילות זכרון שהוא נביא בן נביא:

אימא כמשעה שנכנסו ישראל לצעירים. וא"ת ומאי קמ"ל קרא כתיב ויוסף ה' את כל אשר לאיוז למטה ואיוז אחרי אוחו מעשה מיה ק"מ שנה וא"כ היה בן שבעים קודם וי"ל דס"ד דלא כפל לנח בעושר ויופי של בנות אכל בשנים א"ל **אליהוא** לא מישראל הוא. משמע דפשיטא דאליהוא בן ברכאל מישראל הוא לכן נראה דפשי"ק דע"י (דף ג.) דלמך ינח בלדד השמי וזכור הנעמתי ועידו בן ברכאל שקיימו כל המורה כולה ל"ג המס ואליהוא בן ברכאל ונראה דשמעתא דהמס סברה כמ"ד לזכור בנימי יעקב הוא דהא אמר לקמן דמשעה ואילן לא ערמא שכינה על עובדי כוכבים: **דוד ששופט את שושפיו**. מימה (ל"י דלמך ט) דפשי"ק דתמורה (דף טו.) כל האשכולות שעמדו לישראל מימות משה עד שמת יוסף בן יעקב לא היה בהם שום דופי:

בפירושו רבינו חננאל גרס כוליה מימות משה עד שמת יוסף בן יעקב לא היה בהם שום דופי:

מלא ואמוראי מרדכי דלזכור ישראל היה ול"י נראה ל"ג ואמוראי דרנח ע"כ סבר לעיל דלאו מישראל הוא דקאמר לעיל הכי אמר לכן משא למרגלים ישנו לזכות אדם שנתמיו כען כו': ויש אומרים איוב בימי יעקב הוא. הני י"ג אומרים לאו היינו ר' נתן דהא פליגי עליהו: כותמל

דורו של אחשוורוש ואימא בימי דוד דכתיב ויבקשו נערה יפה התם ככל גבול ישראל הכא בכל הארץ רבי נתן אומר איוב בימי מלכות שבא היה שנאמר ותפל שבא ותקחם והכ"א איוב בימי כשרים היה שנתאמר כשרים שמו שלשה ראשים ויש אומרים איוב בימי יעקב היה ודינה כי יעקב נשא כתיב הכא כדבר אחת הנבלות תדברי וכתיב התם כי נבלה עשה בישראל וכולו (ט) נתני סביא להו דאיוב מישראל הוא לבר מיש אומרים דאי ס"ד מאומות העולם הוא בטר דשכיב משה מי ישריא שכינה על עובדי כוכבים והא י"א אמר מר בקש משה שלא תשרה שכינה על עובדי כוכבים ונתן לו שנאמר ונפלינו אני ועמך א"ר יוחנן דורו של איוב שמוף בזמה היה שנאמר הן אתם כולכם חותים ולמה זה הכל תהבלו וכתיב ישובי שובי השולמית שובי שובי ונחמה בך אימא כן בנבואה דכתיב חזון ישיעיהו בן אמוץ א"כ למה זה הכל תהבלו למה לי וא"ר יוחנן מאי דכתיב יוהי בימי ששט השפטים וזה ששופט את שושפיו ואמר לו י"ג מול קיסם מבין י"ג עיניך) אומר לו מול קורה מבין עיניך אמר לו י"ג כספך היה לסיגים אמר לו סבאך מהול כמים א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן כל האומר מלכת שבא אשה היתה אינו אלא טועה מאי מלכת שבא מלכותא דשבא י"ו יהי היום ויבאו בני האלהים להתחבצו על ה' ויבא גם השמן בתוכם ויאמר ה' אל השמן מה יענין רבש"ע שמתו בכל העולם כולו ולא מצאתי נאמן כעבדך אברהם שאמרת לו קום התהלך בארץ לארצה ולחצה בי לך אתננה ואפילו הכי בשעה שלא מצא מקום לקבור את שרה איוב כי אין כמותו בארץ וגו' א"ר יוחנן גדול הנאמר באיוב יותר ממה שנאמר באברהם דאילו באברהם כתיב כי עתה ירעתי כי ירא אלהים אתה ובאיוב כתיב איש תם וישר ירא אלהים (וסר מרע) מאי וסר מרע א"ר אבא בר שמואל איוב וחתן כממונו היה מנהגו של עולם נותן חצי פרוטה לחנוני איוב ויתרה משלו י"ג ויען השמן את ה' ויאמר החנם ירא איוב אלהים הלא אתה סכת בעדו ובעד ביתו וגו' י"ג מאי מעשה ידו ברכת א"ר שמואל בר רב יוחנן כל הנחמל פרוטה מאיוב מתברך מאי י"ג ומקנהו פרץ בארץ א"ר יוסי בר חנינא מקנהו של איוב פרצו גדורו של עולם מנהגו של עולם זאבים הורגים על עינים מקנהו איוב עינים הורגים את הזאבים י"ג ואולם שלח נא ידך ונע בכל אשר לו אם לא על פניך יברכך י"ג ויאמר ה' אל השמן הנה כל אשר לו בידך רק בידך אל אל תשלח ידך וגו' ויהי היום ובניו ובנותיו ואוכלים ושותים יין בבית אהיהם הבכור ומלאך בא אל איוב ויאמר הבקר דהיו חורשות וגו' מאי הבקר היו חורשות והאחתנות רעות על ידיהם א"ר יוחנן מלמד שהטעימו הקב"ה לאיוב מעין

אימא כמשעה שנכנסו ישראל לצעירים ועד [שעה] שיצאו מימיבי שבעה נביאים נתבאו לאומות העולם ואלו הן בלעם ואביו ואיוב אליפו התימני ובלדר השוחי וצופר הנעמתי ואליהוא בן ברכאל הבווי (א"ל) ולשועמך אליהוא בן ברכאל לאו מישראל הוא והא כתי' ממשפחת רם אלא אינוי אינוי לאומות העולם ה"ג איוב אינוי אינוי [לאומות העולם] אמו כולוהו נביאי מו לא אינוי לאומות העולם התם עיקר נביאותיהו לישראל הכא עיקר נביאותיהו לאומות העולם מימיבי חסיד היה באומות העולם ואיוב שמו ולא בא לעולם אלא כדי לקבל שכרו הביא הקב"ה עליו וסורין התחיל מחרה ומגדף כפל לו הקב"ה שכרו בעוה"ו [כדי] למרדו מן העולם הכא תנאי היא דתנאי רבי אלעזר אומר איוב בימי שפוט השופטים היה שנאמר יהן אתם כולכם חותים ולמה זה הכל תהבלו איזה דור שכולו הכל הוי אומר זה דורו של שפוט השופטים רבי יהושע בן קרחה אומר איוב בימי אחשוורוש היה שנאמר י"ג נמצא נשים יפות כבנות איוב בכל הארץ איהוה דור שנתבקשו בו נשים יפות הוי אומר זה דורו של ישראל הכא בכל הארץ רבי נתן אומר איוב בימי מלכות שבא היה שנאמר ותפל שבא ותקחם והכ"א איוב בימי כשרים היה שנתאמר כשרים שמו שלשה ראשים ויש אומרים איוב בימי יעקב היה ודינה כי יעקב נשא כתיב הכא כדבר אחת הנבלות תדברי וכתיב התם כי נבלה עשה בישראל וכולו (ט) נתני סביא להו דאיוב מישראל הוא לבר מיש אומרים דאי ס"ד מאומות העולם הוא בטר דשכיב משה מי ישריא שכינה על עובדי כוכבים והא י"א אמר מר בקש משה שלא תשרה שכינה על עובדי כוכבים ונתן לו שנאמר ונפלינו אני ועמך א"ר יוחנן דורו של איוב שמוף בזמה היה שנאמר הן אתם כולכם חותים ולמה זה הכל תהבלו וכתיב ישובי שובי השולמית שובי שובי ונחמה בך אימא כן בנבואה דכתיב חזון ישיעיהו בן אמוץ א"כ למה זה הכל תהבלו למה לי וא"ר יוחנן מאי דכתיב יוהי בימי ששט השפטים וזה ששופט את שושפיו ואמר לו י"ג מול קיסם מבין י"ג עיניך) אומר לו מול קורה מבין עיניך אמר לו י"ג כספך היה לסיגים אמר לו סבאך מהול כמים א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן כל האומר מלכת שבא אשה היתה אינו אלא טועה מאי מלכת שבא מלכותא דשבא י"ו יהי היום ויבאו בני האלהים להתחבצו על ה' ויבא גם השמן בתוכם ויאמר ה' אל השמן מה יענין רבש"ע שמתו בכל העולם כולו ולא מצאתי נאמן כעבדך אברהם שאמרת לו קום התהלך בארץ לארצה ולחצה בי לך אתננה ואפילו הכי בשעה שלא מצא מקום לקבור את שרה איוב כי אין כמותו בארץ וגו' א"ר יוחנן גדול הנאמר באיוב יותר ממה שנאמר באברהם דאילו באברהם כתיב כי עתה ירעתי כי ירא אלהים אתה ובאיוב כתיב איש תם וישר ירא אלהים (וסר מרע) מאי וסר מרע א"ר אבא בר שמואל איוב וחתן כממונו היה מנהגו של עולם נותן חצי פרוטה לחנוני איוב ויתרה משלו י"ג ויען השמן את ה' ויאמר החנם ירא איוב אלהים הלא אתה סכת בעדו ובעד ביתו וגו' י"ג מאי מעשה ידו ברכת א"ר שמואל בר רב יוחנן כל הנחמל פרוטה מאיוב מתברך מאי י"ג ומקנהו פרץ בארץ א"ר יוסי בר חנינא מקנהו של איוב פרצו גדורו של עולם מנהגו של עולם זאבים הורגים על עינים מקנהו איוב עינים הורגים את הזאבים י"ג ואולם שלח נא ידך ונע בכל אשר לו אם לא על פניך יברכך י"ג ויאמר ה' אל השמן הנה כל אשר לו בידך רק בידך אל אל תשלח ידך וגו' ויהי היום ובניו ובנותיו ואוכלים ושותים יין בבית אהיהם הבכור ומלאך בא אל איוב ויאמר הבקר דהיו חורשות וגו' מאי הבקר היו חורשות והאחתנות רעות על ידיהם א"ר יוחנן מלמד שהטעימו הקב"ה לאיוב מעין

מאתים ועשר דכתיב (איוב מג) ויוסף ה' את כל אשר לאיוז למטה חף שנתויו הוכפלו דכתיב [סס] ויהי לזכר אחר זאת מלה וארבעים שנה למדנו שהיה בן שבעים כשנלו וסורין עליו הרי מאתים ועשר ועולם מעולי גולה היה: **סנכלאו לאומות העולם**. אלמא נכרי היה: **סנכלאו**. על כרחך מדייתקיה קרא בשמו [וסס אכיו] וסס משפחתו ישראל היה וזאת דלמרי ממשפחת רם היה היינו אברהם: **שכולו סבל**. הטובים שבהן לא היו כלום דלמרינתן לקמן שהשפט היה לו פתחון פה לשפט את שפוטו ומיכחו: **ימי מלכות שבעה היה**. וזכא (ג) גדוד משכדים עליו: **ומכ"א ימי מלכות כשרים**. ימי נבוכדנצר היה וזכא גם משכא גדוד עליו: **ופולוהו פני תנאי כו'**. מסקנא דמירושא הוא דמרחץ לעיל תנאי היא הוא מתימא דלעיל ס"ל עובד כוכבים הוא ויהי תנאי דהך מתימא כולו סביאל להו דישראל הוא בר מיש אומרים דלמרי ימי יעקב הוא: **והא אמר מר**. דפשי"ק דכרסות (דף טו.) **ונפלינו**. (ט) ונדלנו בלכתך עמנו מכל האומות: **ונמוס כך**. לשון זימה (הא זין) להסתכל בנשים שעובדי כוכבים אומרים לישראל שזי לתורמנו ומזי עמנו: **ששופט את שושפיו**. שהיו השופטין עממן מקלקלים והיה פתחון פה לשפט להוכיח את מוכיחו שחם אמר לו השופט טול קיסם מבין עיניך הסתלק ופרוש מעצירה קטנה שניך יזכר לו למר טול קורה מבין עיניך פרוש מעצירה חמורה שניך: **סנכ"ל**. ייך כמו אל מתי כסכ"ל יין (משלי ג) **מסול**. מעורב וכן כל לשון הלולות שנתורה לשון ערבוז: **קום הסתלק**. היינו דקאמר ומהסתלק זה מאוחו שאמרת לו הסתלק באתך אני **נח**: ה"ג **מנע עולם נותן חצי פרוטה לחנוני**. מי שיש לו מלאכה חלי מועטת לעשות אומר לפועל חלי פרוטה חלי נותן לך ויך אלל חנוני וקנה פרוטה ככר חלי משלו ומתקן ואזיב ויתרה לחלי חלי משלו ונתן לו הפרוטה שהיה רע בעיניו ללקדק דכר קל שאינו ממון: **והסאומות רועות וגו'**. ע"י הבקר דרש ליה לקרא שאוכלת מזון ממלס המענה שהרע חזון נשעמו: מעין

מאתים ועשר דכתיב (איוב מג) ויוסף ה' את כל אשר לאיוז למטה חף שנתויו הוכפלו דכתיב [סס] ויהי לזכר אחר זאת מלה וארבעים שנה למדנו שהיה בן שבעים כשנלו וסורין עליו הרי מאתים ועשר ועולם מעולי גולה היה: **סנכלאו לאומות העולם**. אלמא נכרי היה: **סנכלאו**. על כרחך מדייתקיה קרא בשמו [וסס אכיו] וסס משפחתו ישראל היה וזאת דלמרי ממשפחת רם היה היינו אברהם: **שכולו סבל**. הטובים שבהן לא היו כלום דלמרינתן לקמן שהשפט היה לו פתחון פה לשפט את שפוטו ומיכחו: **ימי מלכות שבעה היה**. וזכא (ג) גדוד משכדים עליו: **ומכ"א ימי מלכות כשרים**. ימי נבוכדנצר היה וזכא גם משכא גדוד עליו: **ופולוהו פני תנאי כו'**. מסקנא דמירושא הוא דמרחץ לעיל תנאי היא הוא מתימא דלעיל ס"ל עובד כוכבים הוא ויהי תנאי דהך מתימא כולו סביאל להו דישראל הוא בר מיש אומרים דלמרי ימי יעקב הוא: **והא אמר מר**. דפשי"ק דכרסות (דף טו.) **ונפלינו**. (ט) ונדלנו בלכתך עמנו מכל האומות: **ונמוס כך**. לשון זימה (הא זין) להסתכל בנשים שעובדי כוכבים אומרים לישראל שזי לתורמנו ומזי עמנו: **ששופט את שושפיו**. שהיו השופטין עממן מקלקלים והיה פתחון פה לשפט להוכיח את מוכיחו שחם אמר לו השופט טול קיסם מבין עיניך הסתלק ופרוש מעצירה קטנה שניך יזכר לו למר טול קורה מבין עיניך פרוש מעצירה חמורה שניך: **סנכ"ל**. ייך כמו אל מתי כסכ"ל יין (משלי ג) **מסול**. מעורב וכן כל לשון הלולות שנתורה לשון ערבוז: **קום הסתלק**. היינו דקאמר ומהסתלק זה מאוחו שאמרת לו הסתלק באתך אני **נח**: ה"ג **מנע עולם נותן חצי פרוטה לחנוני**. מי שיש לו מלאכה חלי מועטת לעשות אומר לפועל חלי פרוטה חלי נותן לך ויך אלל חנוני וקנה פרוטה ככר חלי משלו ומתקן ואזיב ויתרה לחלי חלי משלו ונתן לו הפרוטה שהיה רע בעיניו ללקדק דכר קל שאינו ממון: **והסאומות רועות וגו'**. ע"י הבקר דרש ליה לקרא שאוכלת מזון ממלס המענה שהרע חזון נשעמו: מעין

שם היה חייב לפועל חצי פרוטה היה נותן לו איוב פרוטה שלימה ולא היה הולך לחנוני לחלוף לו חצי לחלוף לו חצי לפועל שאם היה חייב לפועל חצי פרוטה היה נותן לו איוב פרוטה שלימה ולא היה הולך לחנוני לחלוף לו חצי לחלוף לו חצי לפועל (מסכת בבא בתרא פ"ג הלכה ט"ז)

6) נראה מזה שכתב היה נותן חצי פרוטה ויני הסוס' כסס רית פ"ג: